

Retsudvalget (2. samling)

REU L 27 - Bilag 26

Offentligt

8 Juni 2005

Retsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

L 27 Forslag til Navnelov - De slægtsmæssige hensyn

Til Retsudvalget.

Denne henvendelse belyser, at lovforslaget ikke varetager de hensyn, som det tilsigter at beskytte. Derfor bør lovforslaget ikke vedtages i sin nuværende form.

Ved enhver lovændring må der ske en afvejning mellem forskellige beskyttelseshensyn. I dette lovforslag er det udtrykt således:

1. Det står i betænkningen til loven, at der for nogle navne er nogle klare slægtsmæssige hensyn, der berettiger til en beskyttelse.

"Udgangspunktet for lovforslaget er, at enhver selv må have ret til at bestemme sit navn, medmindre der er stærke grunde til at hindre den pågældende heri. Sådanne grunde kan navnlig være hensynet til at beskytte slægtsfølelsen hos andre, der bærer samme efternavn eller mellempavn..."

Det anføres videre, at:

"Da et efternavn ofte er et udtryk for en slægtsmæssig tilknytning til andre bærere af samme navn, finder udvalget, at hensynet til beskyttelsen af slægtsfølelsen fortsat bør være et tungtvejende hensyn. Udvalget finder dog at hensynet til dem, der i forvejen bærer navnet, må falde forskelligt ud afhængigt af, hvor udbredt det pågældende navn er."

Der står endvidere, at *"Ministeriet er enig med Navnelovsudvalget i, at hensynet til beskyttelsen af slægtsfølelsen bør veje tungt"*.

2. Som følge deraf følges udvalgets anbefaling, og 1000-personers grænsen foreslås.
3. Denne grænse er dog reelt uden værdi, idet grænsen før eller siden nås, idet
 - a) Mellempavnsbrugere vil kunne antage navnet som efternavn,
 - b) Retten til at antage navn udvides til tipoldeforældre,
 - c) Retten til at antage navn udvides til f.eks. eks-ægtefælles navn og dennes sørbørn,

4. Afvejningen mellem på den ene side de slægtsmæssige hensyn, som lovforslaget efter sin intention skulle beskytte, og på den anden side retten til frit at kunne skabe sig sin frie personlige navnemæssige identitet, falder i praksis ud som følger:

Hensynet til den person, der i lige linie har tilhørt en slægt, som kan have eksisteret igennem århundreder, og som føler en nær tilknytning til dets historie, tilsidesættes i fremtiden for hensynet til f.eks. en person, hvis forælder (an)tager navnet fra en tidligere ægtefælle, som tog navnet fra den ene af sine 8 tipoldemødre, som iøvrigt formentlig aflagde navnet ved ægteskab for mere end 100 år siden.

Og efter et par år tilsidesættes samme oprindelige hensyn for hensynet til en person, som bare gerne vil hedde det pågældende navn, f.eks. fordi der knytter sig en interessant historie til navnet, eller f.eks. fordi navnet er kendt fra personens hjemegn.

5. Man kan selvfølgelig have den holdning, at de personer, der tilhører familier med få bærere af et specielt navn overbetoner den identitet, der ligger i navnet. Men et navn er jo i vidt omfang identitetsbærende – det er jo derfor man ønsker at skabe flere alternativer for de personer, der har et mere almindeligt navn.
6. Hvis partierne bag loven reelt mener, at nogle navne er beskyttelsesværdige af hensyn til slægtsmæssig tilknytning, må beskyttelsen også gøres reel.

Det bør fastsættes, at navne båret af færre end 1000 personer er forbeholdte, eller at allerede forbeholdte navne forbliver forbeholdte, og at de foreslåede liberaliseringer derfor ikke gælder for disse navne.

7. Hvis Folketinget derimod ønsker at vedtage, at alle navne skal være frit tilgængelige, er det det, som loven og dens forarbejder klart skal udtrykke.

Med venlig hilsen

Carl Moltke
p.t. c/o Atjehstraat 130
2585 VN, Den Haag
Holland

carlmoltke@hotmail.com